

ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Славуца О.О., здоб. ОС «магістр»

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **О.П. Близнюк**
Державний біотехнологічний університет

Попри вплив повномасштабної військової агресії на економіку, Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Міністерство фінансів України та Фонд гарантування вкладів фізичних осіб продовжують втілювати Стратегію розвитку фінансового сектору України. Метою розробленої стратегії є забезпечення подальшого реформування та розвитку фінансово-кредитної системи України відповідно до провідних міжнародних практик й імплементації заходів, передбачених Угодою про асоціацію між Україною та ЄС й іншими міжнародними зобов'язаннями України.

Стратегія розвитку фінансового ринку України визначає пріоритети реформування в розрізі п'яти стратегічних напрямів: фінансова стабільність, макроекономічний розвиток, фінансова інклюзія, розвиток фінансових ринків та інноваційний розвиток. Кожен напрямок має свої стратегічні цілі та індикатори виконання.

Фінансова стабільність реалізується через комплекс заходів, зокрема, удосконалення моделі регулювання фінансового сектору, гармонізацію регуляторних вимог і міжнародне співробітництво, протидію зловживанням на фінансовому та фондовому ринках, удосконалення системи гарантування вкладів та виведення неплатоспроможних фінансових установ з ринку, підвищення відкритості інформаційного обміну між регуляторами фінансового сектору та державними установами, забезпечення контролю за кредитними ризиками, підвищення вимог до стійкості професійних учасників фондового ринку.

Макроекономічний розвиток спрямовано на забезпечення стійкості державних фінансів, проведення виваженої фіскальної політики та координації в межах бюджетного процесу, забезпечення боргової стійкості та зниження фіскальних ризиків, розвиток внутрішнього ринку державних цінних паперів, сприяння кредитуванню економіки, стимулювання розвитку ринку небанківського кредитування, посилення захисту прав кредиторів та інвесторів, створення умов для залучення довгострокових ресурсів, запровадження регулювання та створення національного інвестиційного фонду, розвиток ринку страхування життя України.

Фінансова інклюзія передбачає підвищення доступності та рівня користування фінансовими послугами, стимулювання розвитку платіжної інфраструктури для здійснення безготівкових операцій, посилення захисту прав споживачів фінансових послуг, забезпечення прозорості інформації щодо фінансових послуг, захист вкладників та інвесторів, підвищення рівня фінансової грамотності населення.

Розвиток фінансових ринків спрямовано на удосконалення інфраструктури ринків капіталу, розрахункової та клірингової інфраструктури ринків капіталу та організованих товарних ринків, забезпечення їх модернізації, консолідації і розвитку біржової та депозитарної інфраструктури; забезпечення розвитку інституту посередників небанківського фінансового сектору, забезпечення розвитку інституту рейтингових агентств; створення ліквідних ринків фінансових інструментів та механізмів зниження ризиків здійснення фінансових операцій, упровадження нових та розвитку наявних фінансових інструментів; запровадження інституту та розвиток ринку сек'юритизації активів, інтеграцію фінансового ринку України в світовий та європейський фінансовий простір, розширення міжнародної співпраці, гармонізацію законодавства України та ЄС.

Інноваційний розвиток реалізується через механізми розвитку відкритої архітектури фінансового ринку та оверсайту; адаптацію положень вітчизняного законодавства з питань платіжних послуг до вимог актів ЄС; стимулювання розвитку нових технологій для здійснення платежів та переказів коштів, забезпечення розвитку ринку FinTech, цифрових технологій, платформ регуляторів, комп'ютерного проєктування, аналізу big data, blockchain, автоматизації, роботизації і використання штучного інтелекту; вивчення можливості випуску цифрової валюти центрального банку; посилення кібербезпеки, стимулювання впровадження інноваційних технологій, запровадження інноваційних інструментів обміну даними між НБУ, іншими державними установами та учасниками фінансового ринку; сприяння використанню новітніх ІТ-технологій регуляторами, удосконалення розкриття інформації на основі стандартів звітності в електронному вигляді, розвиток цифрової економіки, розширення доступу учасників ринку до публічних реєстрів, розвиток системи віддаленої ідентифікації BankID НБУ та онлайн-сервісів фінансових послуг; впровадження системи дистанційного укладення правочинів у сферах накопичувального пенсійного забезпечення та спільного інвестування; розвиток та використання хмарних технологій, розвиток ІТ-інфраструктури фінансового ринку та широке застосування безпаперових технологій.